

Innlandsstrategien og oppfølgende planarbeid i Innlandet

- "den røde tråden"

Nettverksmøte 27.01.2026

Inger Stubsjøen
Innlandet fylkeskommune

Fakta om Innlandet, Dalarna og Värmland

Dalarna

Areal: 29 000 km²
Antall kommuner: 15
Innbyggere: 285 000
80 % bor i tettsteder

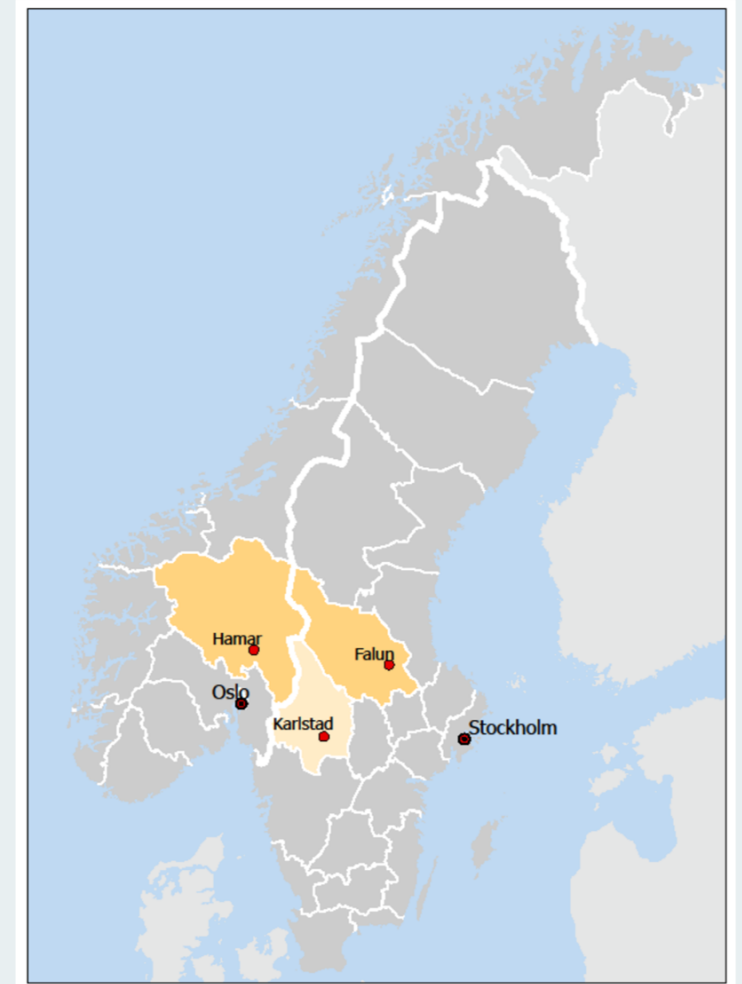
Innlandet

Areal: 52 000 km²
Antall kommuner: 46
Innbyggere: 376 000

Värmland

Areal: 17 591 km²
Antall kommuner: 16
Antall innbyggere: 283 200

Innlandet ✖ Dalarna

Innlandet fylke

- 10 regioner
- Interkommunale politiske
- Samarbeidsavtaler

Fylkeskommunen Regional utviklingsaktør

Samfunnsutviklingsrollen til regionalt folkevalgt nivå -
NIBR-rapport 2015: 17

Den regionale samfunnsutviklerrollen har tre
hoveddimensjoner.

- For det første å **gi strategisk retning** til samfunnsutviklingen.
- For det andre å **mobilisere** privat sektor, kulturliv og lokalsamfunn.
- Og for det tredje å **samordne, koordinere** offentlig innsats og virkemiddelbruk.

Lovverk og nasjonale forventninger

Plan- og bygningsloven med forskrifter

- Regional planlegging
- Interkommunal planlegging
- Kommunal planlegging

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

- Hvert 4 år
- Fem viktige områder 2024
 - økonomisk bærekraft
 - sosial bærekraft
 - miljømessig bærekraft
 - samfunnssikkerhet og beredskap
 - samarbeid

Kommunal- og distriktsdepartementet

Innlandet
fylkeskommune

Plansystemet på regionalt nivå

- Fylkeskommunen er **regional planmyndighet**.
- På det regionale planområdet er de sentrale **verktøyene**
 - regional planstrategi
 - regional plan
 - interkommunalt plansamarbeid
- **Regionalt planforum** - forum for samarbeid og samordning -regionale myndigheter og kommunene
- **Veiledning og støtte til kommunene i kommuneplanarbeidet**

1.1 De nasjonale forventningenes rolle i plansystemet

Dette forventningsdokumentet samler regjeringens viktigste prioriteringer på planområdet for den kommende fireårsperioden. Hensikten er å etablere et felles grunnlag for fylkeskommunene, kommunene og statlige myndigheter, slik at planprosessene blir effektive og målrettet og at unødige innsigelser unngås. Forventningsdokumentet er retningsgivende og formidler ikke alle nasjonale mål, oppgaver og interesser som planleggingen skal ivareta. Dokumentet må derfor

Kunnskapsbaserte arbeidsprosesser og planer

Kunnskapsgrunnlaget i planlegging

Et godt kunnskapsgrunnlag i planarbeid er viktig for en felles forståelse av nåsituasjonen, muligheter og framtidige behov.

Kommunal- og
distriktsdepartementet

Innlandsstatistikk – en kunnskapsside for hele Innlandet

Kunnskap om Innlandet er viktig for å utvikle samfunnet i riktig retning og ta de beste beslutningene.

Innlandsstatistikk er et brukervennlig nettsted med tall, trender og kunnskap om Innlandet.

Kunnskapsgrunnlag for Innlandsstrategien 2024–2028

Areal- og naturregnskap for Innlandet

Fylkeskommunen har utarbeidet et arealregnskap for Innlandet, som skal bidra til en bærekraftig arealforvaltning.

Arealregnskapet gir oversikt over endringer i planlagt og faktisk arealbruk.

[Gå til Areal- og naturregnskapet](#)

Opptak fra webinar om arealregnskapet

Alle kommuner og øvrige interessenter var invitert til webinar om arealregnskapet den 23. februar 2024. Webinaret ble avholdt i samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet.

Innlandet
fylkeskommune

Innlandet
fylkeskommune

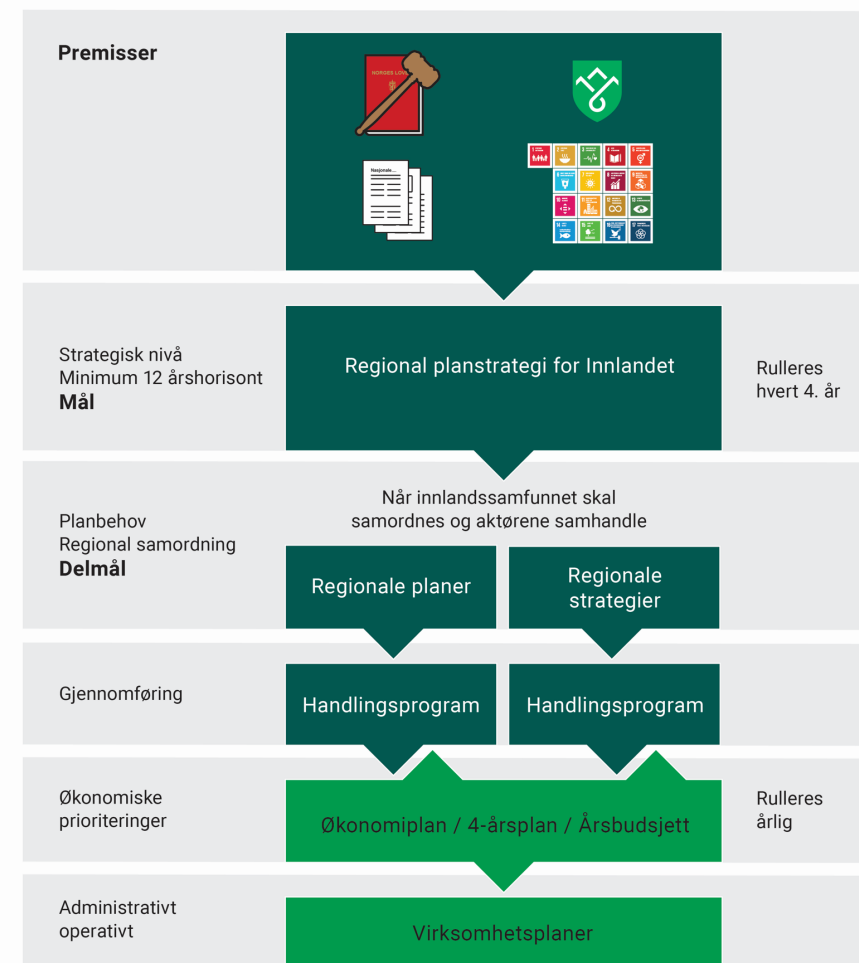
Innlandsstrategien 2024-2028 (2035)

(12 års perspektiv)

<https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/innlandsstrategien-2024-2028/>

Innlandsstrategien 2024-2028 - vedtatt i fylkestinget 19.12.2024

- Dette er det eneste regionale **lovpålagte** dokumentet etter plan- og bygningsloven (§7-1).
- Den **gir politisk retning** og prioritering, og være et nyttig verktøy for å sikre effektiv og målretta planlegging - **strategi for Innlandssamfunnet**.
- Innlandsstrategien
 - redegjør for **regionale utviklingstrekk og utfordringer**
 - vurderer **utviklingsmuligheter**
 - tar stilling til **langsiktige utviklingsmål**.
- Avklarer planporteføljen – hvilke nye regionale planer

Innlandets utfordringsbilde

- **Demografi** - andelen eldre vokser og færre fødes
- **Arbeidskraft og kompetanse** for å dekke behovet i arbeidslivet
- **Utenforskap**
- **Den sikkerhetspolitiske situasjonen og økonomisk uro**
- **Klimaendringer og energitilgang**
- **Tap av natur og arts mangfold**

*Ny planstrategi
2024-2028*

Innlandet – eventyrlige muligheter

*Et fylke med sterke røtter og store drømmer,
med en ledende posisjon innen teknologi,
industri, landbruk og reiseliv.*

*Ny planstrategi
2024-2028*

Langsiktige utviklingsmål

- Bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser
- Levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder
- At aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet

Planstrategiens Satsingsområder

Innbyggere

Inkludering

Innovasjon

Infrastruktur

Innbyggere i Innlandet

4.1.1 Befolkningsutvikling

4.1.2 Nye innbyggere

4.1.3 Deltidsinnbyggere

4.1.4 Kompetanse og arbeidskraft

4.1.5 Boliger for alle

4.1.6 Innlandets bo- og arbeidsmarkedsregioner

4.1.7 Kunst-, kultur- og naturopplevelser

4.1.8 Helse og livskvalitet

4.1.9 Hvordan følger vi opp?

I
f

Innbyggere i Innlandet - Hvordan følger vi opp:

- Regional plan for det inkluderende Innlandet

- Livskvalitetsstrategi for Innlandet
- Reiselivsstrategi for Innlandet
- Strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning
- Kompetansestrategi for Innlandet
- Frivillighetsstrategi for Innlandet
- Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune
- Kvalifiseringsplan for innvandrere

Innlandet
fylkeskommune

Inkludering i Innlandet

4.2.1 Barn og unge

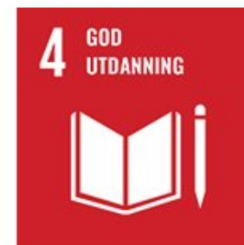
4.2.2 Det flerkulturelle Innlandet

4.2.3 Utdanning og livslang læring

4.2.4 Inkluderende og likestilt arbeidsliv

4.2.5 Inkluderende lokalsamfunn

4.2.6 Hvordan følger vi opp?

Inkludering i Innlandet - Hvordan følger vi opp:

Regional plan for det inkluderende Innlandet

For dette satsingsområdet er det spesielt følgende strategi- og planarbeid som er sentralt:

- Livskvalitetsstrategi for Innlandet
- Frivillighetsstrategi for Innlandet
- Innlandet universelt utformet 2030
- Mobilitetsstrategi for Innlandet
- Kompetansestrategi for Innlandet
- Strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning
- Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune
- Kvalifiseringsplan for innvandrere
- Handlingsplan for psykisk helse (videregående opplæring)

Innlandet
fylkeskommune

Innovasjon i Innlandet

[4.3.1 Arbeidsplasser](#)

[4.3.2 Internasjonalt arbeid](#)

[4.3.3 Innovasjon](#)

[4.3.4 Industrien i Innlandet](#)

[4.3.5 Landbrukets verdikjeder](#)

[4.3.6 Universitet og høyskole](#)

[4.3.7 Kunst, kultur og kreative næringer](#)

[4.3.8 Reiselivet](#)

[4.3.9 Hvordan følger vi opp?](#)

Innovasjon i Innlandet - Hvordan følger vi opp

For dette satsingsområdet er det spesielt følgende strategi- og planarbeid som er sentralt:

- Innlandsporteføljen
- Reiselivsstrategi for Innlandet
- FoUi- strategi for Innlandet
- Strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning
- Kompetansestrategi for Innlandet
- Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune
- Internasjonal mål- og handlingsplan
- Handlingsplan for jordbruket i Innlandet
- Handlingsplan for skogbruket i Innlandet

Infrastruktur i Innlandet

[4.4.1 Helhetlig arealpolitikk](#)

[4.4.2 By- og regionsenterstrukturen](#)

[4.4.3 Veg og bane](#)

[4.4.4 Trafikksikkerhet](#)

[4.4.5 Kollektivtransport](#)

[4.4.6 Den digitale infrastrukturen](#)

[4.4.7 Kraftforsyning og strømnett](#)

[4.4.8 Forsvar og beredskap](#)

[4.4.9 Arealer for jord- og skogproduksjon](#)

[4.4.10 Natur og arts mangfold](#)

[4.4.11 Hvordan følger vi opp?](#)

Infrastruktur i Innlandet- Hvordan følger vi opp

- Regional plan for nettinfrastrukturen for kraft i Innlandet
- Samferdselsstrategi for Innlandet
- Handlingsprogram for fylkesveg
- Mobilitetsstrategi for Innlandet
- Godsstrategi for Innlandet
- Trafikksikkerhetsplan
- Areal- og transportstrategi for Mjøsbyen
- Areal- og transportsamarbeid med byer og tettsteder
- Sykkelbysamarbeid og sykkelbynettverk
- Energistrategi for Innlandet
- Innlandsporteføljen
- Reiselivsstrategi for Innlandet

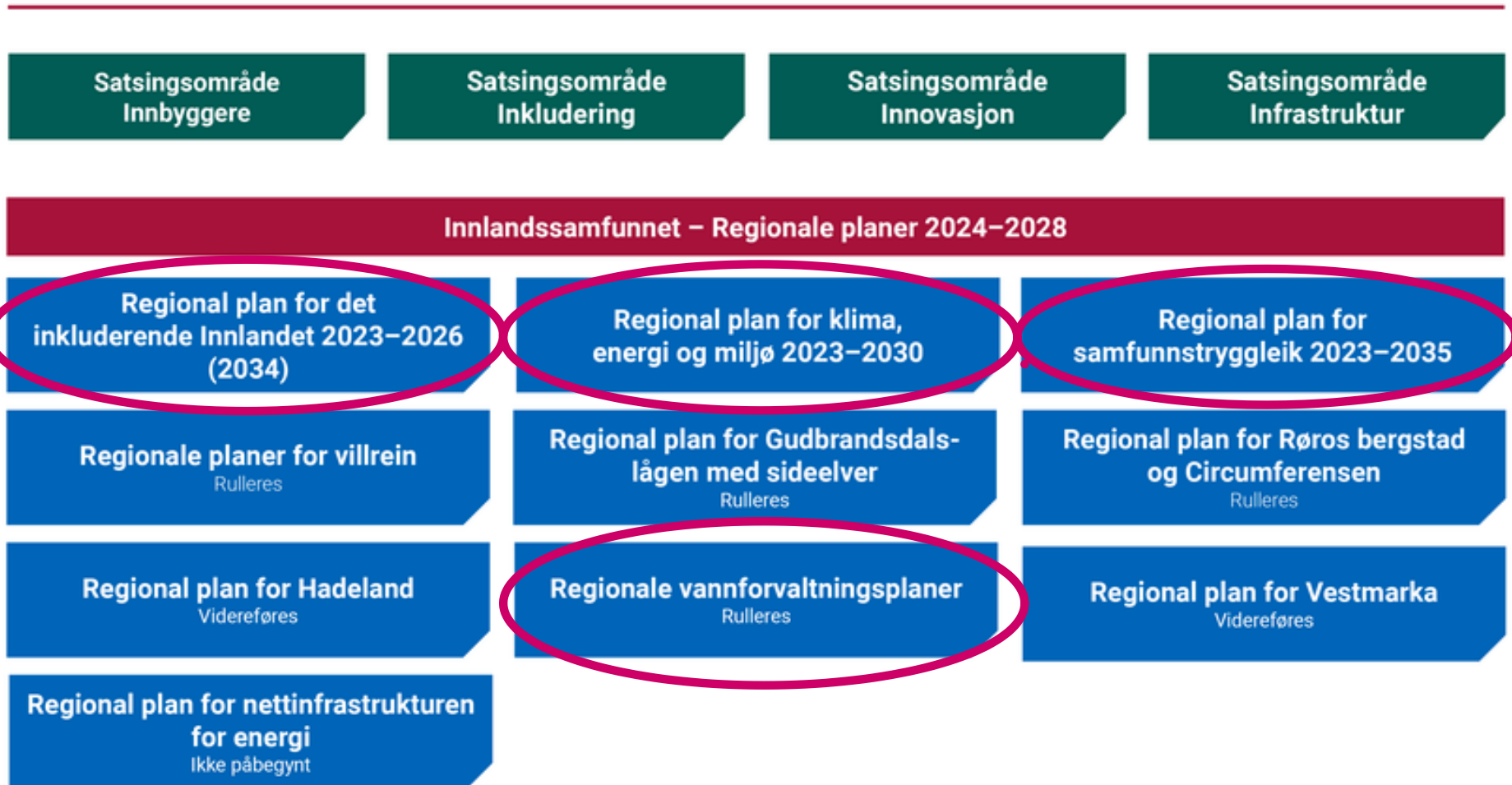
Planporteføljen 2024-2028

Regionale planer Regionale strategier

Innlandsstrategien

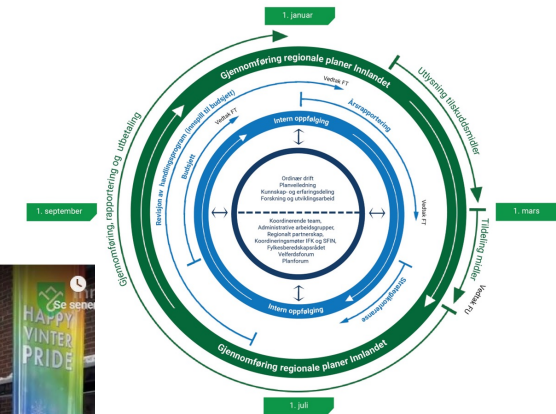
Visjon

Langsiktige utviklingsmål

Oppfølging av dagens regionale planer

- Regionale planer som ble vedtatt i 2023, er aktuelle for perioden 2024-2028.
 - inkludering
 - klima energi og miljø
 - samfunnssikkerhet
- Planenes handlingsprogram revideres og følges opp årlig
- Økonomisk ramme er 3.0 mill. kr årlig til hver plan
- Samarbeid med regionale aktører, kommuner og regioner

Det inkluderende Innlandet

Regional plan for det inkluderende Innlandet
2023 -2026

Regional plan for det inkluderende Innlandet

- **Mål:**
Innlandet skal være et inkluderende samfunn for alle
- **Tre hovedsatsinger**
 - Kompetanse og livslang læring
 - Arbeidsliv og arbeidsplassutvikling
 - Lokalsamfunn møteplasser og kultur

Inkludering

Fleksibel og desentralisert høyere utdanning i Innlandet

Strategi 2023–2026

Frivillighetsstrategi i Innlandet
2026–2034

Inkluderende og likestilt arbeidsliv

Utvikle et innlandskonsept for inkluderende og likestilt arbeidsliv med basis i Agder-modellen. Dette kan gi økt rekruttering innen industri helse eller andre bransjer med behov for arbeidskraft.

Sammen om et tryggere fylke

Regional plan for samfunnstryggleik

Tre hovedmål

- Vi bur trygt i hele Innlandet
- Vi er forberedt
- Vi lærer, bidrar og deler

Planen har 9 hovudtema med merksemd på det førebyggjande

1. Naturfare og klimaendringar
2. Matproduksjon og sjølvforsyning
3. Allmennfarleg smittsam sjukdom og smittevern
4. Digital infrastruktur og kraftforsyning
5. Cyber- og informasjonstryggleik
6. Drikkevatn og avløp
7. Transport på veg og bane
8. Reiseliv og deltidsinnbyggjarar
9. Forsvaret og sivilt-militært samarbeid

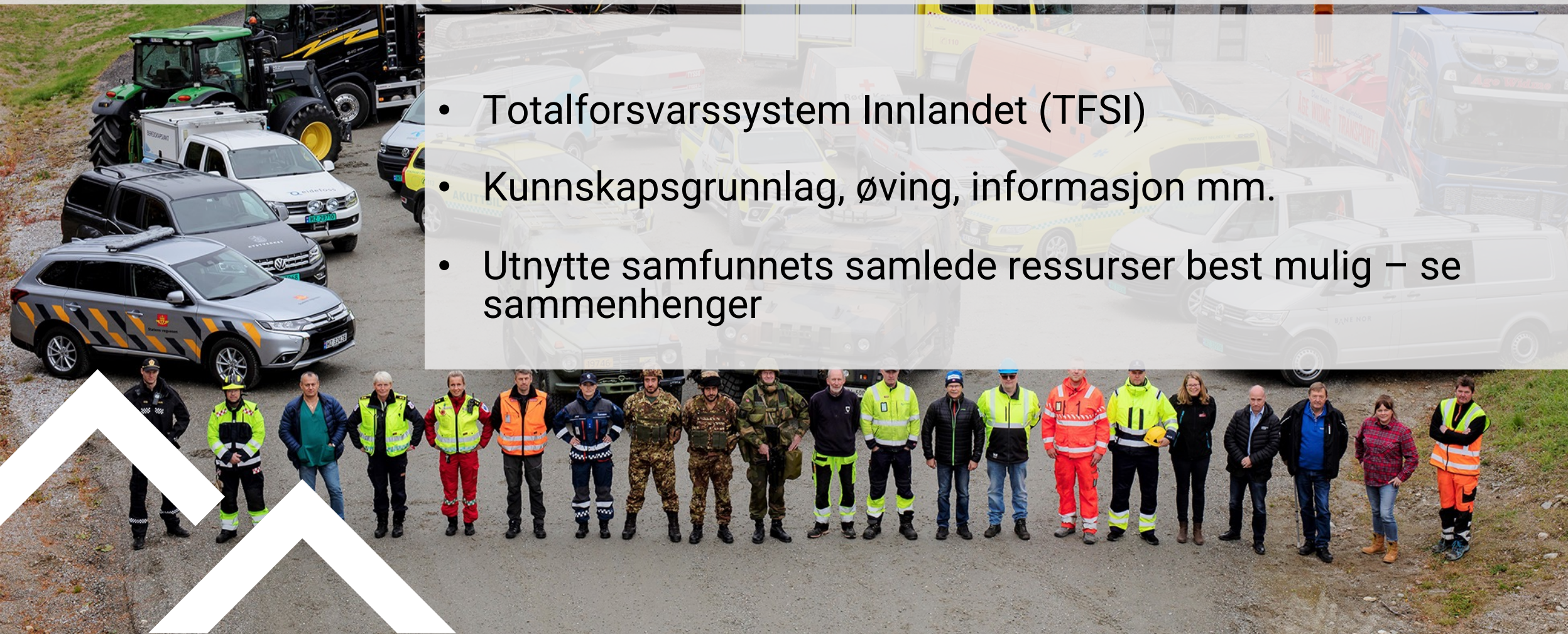
“ Det eneste vi med sikkerhet kan si om framtida, er at vi ikke vet hva den bringer. Hva som skjer i morgen, om et halvt år og om tjue år, aner jeg ikke. (...) Poenget mitt i alt dette, er at til tross for at vi ikke kan spå framtida, kan vi være i forkant av den. Vi kan ta med oss det positive fra nåtida, og vi kan se på det som kan gjøres bedre, og endre det. På den måten vil vi være bedre rusta til å håndtere framtiden, uansett hva som måtte skje.

Bidrag til skrivekonkurranse for ungdom 2021, Mariann Beausire (18), Ringsaker.

TOTALFORSVARET - økt krav til sivilt-militært-samarbeid

- Totalforsvarssystem Innlandet (TFSI)
- Kunnskapsgrunnlag, øving, informasjon mm.
- Utnytte samfunnets samlede ressurser best mulig – se sammenhenger

Det grønne Innlandet

Regional plan for klima, energi og miljø

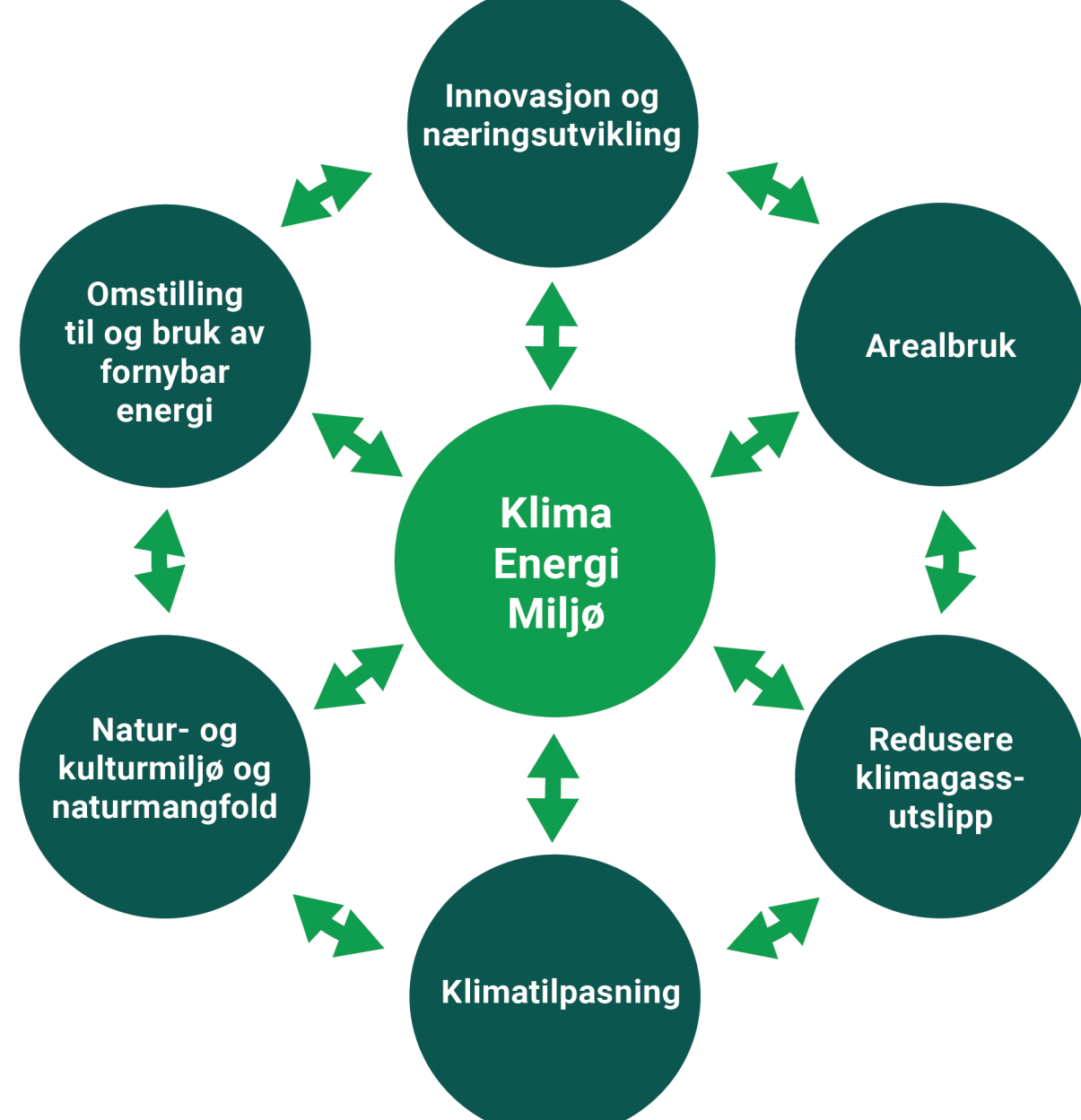

Vi har 3 hovedmål

- Innlandet er forberedt på et klima i endring og skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050
- Innlandet har en ledende posisjon i omstillingen produksjon og bruk av fornybar energi.
- Innlandet tar vare på miljø, kulturmiljø og naturmangfold gjennom en bærekraftig forvaltning.

**For å nå målene
har vi 6
satsingsområder
med strategier
og tiltak**

Takk for
oppmerksomhet og tid

